

Datum
2019-02-12

Diariernr
KST 2019/29

Ert datum
2019-01-15

Ert diariernr
Ju2019/00097/L7

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt
103 33 Stockholm

Promemorian Åtgärder som underlättar för brittiska medborgare i Sverige vid ett avtalslöst brexit

Allmänna synpunkter

Kammarrätten, som har uppmanats att yttra sig över promemorian, lämnar följande synpunkter.

Kammarrätten har förståelse för att följderna av ett avtalslöst utträde ur EU för brittiska medborgare som i dag är bosatta i Sverige måste mildras, och att detta enklast kan göras genom att utnyttja redan befintliga bemyndiganden i utlänningslagen för att besluta om en tidsbegränsad förordning. Även med beaktande av dessa förhållanden ser kammarrätten vissa risker med den lösning som föreslås. Tillståndslösa vistelser i Sverige under en så förhållandevis lång period som ett år kan medföra svårigheter för den enskilde att framdeles uppfylla villkoren för olika tillstånd och kan även medföra bristande kontrollmöjligheter för Sverige.

Det kan ifrågasättas hur ett generellt undantag från tillstånd för att vistas och arbeta i Sverige i kombination med att vissa villkor måste vara uppfyllda för att undantagen ska gälla, passar in i den statusordning som sedan EU-inträdet allt mer kommit att prägla svensk migrationsrätt. Det är även mycket ovanligt med en ordning som innehåller särskilt förmånliga regler för medborgare från ett visst land som inte har traktaträttslig bakgrund. Erfarenhetsmässigt finns således inte mycket att falla tillbaka på när konsekvenserna av den föreslagna lösningen ska bedömas. Kammarrätten befarar dock att den föreslagna regleringen kan medföra problem framdeles när den provisoriska ordningen ska övergå till de mer detaljerade bestämmelserna i bl.a. utlänningslagen (2005:716), lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige och medborgarskapslagen (2001:82). Som exempel kan nämnas bestämmelserna om

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

Telefax
08-14 98 89

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se
www.kammarrattenistockholm.domstol.se

Internet:

familjeanknytning i 5 kap. utlänningslagen samt reglerna om arbetstillstånd i 6 kap. 2 § utlänningslagen och i det sistnämnda hänseendet särskilt villkoret om unionsföreträdare.

Såvitt kammarrätten kan bedöma kommer ett avtalslöst utträde att leda till fler ansökningar om uppehålls- och arbetstillstånd och fler ansökningar om svenskt medborgarskap från brittiska medborgare och deras familjemedlemmar redan under den övergångsperiod då det tillfälliga undantaget från kraven på tillstånd föreslås gälla. Ansökningar om ställning som varaktigt bosatt bedöms öka när lagändringen träder i kraft. I de fall utvisningsbeslut fattas på grund av att villkoren för uppehålls- och arbetstillstånd m.m. inte uppfylls, kan detta innebära en ökad mängd mål till migrationsdomstolarna. Frågan om huruvida avslag på ansökningar om bevis om undantag från kravet på uppehållstillstånd går att överklaga bör beläggas ytterligare. Överhuvudtaget behöver promemorians analys av vad förslagen kan komma att innebära för migrationsdomstolarna vad avser måltillströmning och behov av resurser fördjupas.

Förslag till lag om ändring i utlänningslagen

5 a kap.

1 §

Uttrycket ”eller på annat sätt lagligen bosatt” i första stycket tillåter ett vidare tillämpningsområde än den grupp som är aktuell i detta lagstiftningsärende.

Förslag till förordning om ett tillfälligt undantag från kraven på uppehålls- och arbetstillstånd för vissa brittiska medborgare och deras familjemedlemmar

6 §

Med beaktande av att den permanenta uppehållsrätten enligt 3 a kap. 9 § utlänningslagen gäller utan villkor och endast kan upphöra om utläningen har vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år ifrågasätter kammarrätten om permanent uppehållsrätt enligt svensk rätt kan gå förlorad genom ett avtalsutträde. Denna fråga bör bli föremål för ytterligare överväganden.

7 §

Eftersom bestämmelsen inte gäller för familjemedlemmar som avses i 3 § kan det bli svårt för dessa att i olika sammanhang bevisa att de tillhör familjekretsen med rätt att vistas i Sverige. Detta kan t.ex. medföra problem för familjemedlemmarna att resa tillbaka in i Sverige efter vistelse utomlands. Särskilt problematiskt skulle det också kunna bli för barn som enligt 5 § andra stycket omfattas av undantaget från kravet på förlorad uppehållsrätt när de vill flytta till en förälder i Sverige och inte kan få ett bevis utfärdat.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättsrådet Ingela Fridström. Föredragande juristen Abir Tasci har varit föredragande.

Ingela Fridström

Abir Tasci

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Förvaltningsrätten i Göteborg

Förvaltningsrätten i Luleå

Förvaltningsrätten i Malmö

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå